

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta: **Klára Dolejší**

Název bakalářské práce: **Surrealismus – válka mého světa**

Studijní obor: **VV jednoobor.**

Titul, jméno a příjmení oponenta práce: **Mgr. Karel Řepa, Ph.D.**

Pracoviště a pracovní zařazení: **odb.as. KVV PF JU**

Hodnocení bakalářské práce

Kritérium hodnocení (označte křížkem)	Stupeň hodnocení				
	stupeň	A	B	C	D
	číselné vyjádření	1	2	3	4
aktuálnost a náročnost práce		×			
formulace cílů a úroveň jejich naplnění			×		
vhodnost členění práce		×			
teoretická úroveň zpracování			×		
metodická úroveň zpracování			×		
reprezentativnost a rozsah použité literatury		×			
úroveň práce s literaturou		×			
dodržování bibliografických norem		×			
úroveň formálního zpracování (estetická, grafická a jazyková)			×		
vazba výsledků práce na její obsah			×		
vlastní postoje a hodnocení		×			
uplatnění práce v praxi / výuce	-	-	-	-	-
kvalita výtvarně vyjadřovacích prostředků		×			
formální kvalita (technicko-řemeslné zpracování)	×				
tvůrčí přístup a kreativita			×		
Celkové hodnocení bakalářské práce		×			

Stručné verbální hodnocení bakalářské práce:

Bakalářská práce Kláry Dolejší se zabývá surrealistickými experimenty, pro které autorka nachází teoretické ukotvení v historické analýze tohoto kulturního proudu. Text se postupně rozvíjí formou uměnovědné studie a ústí do praktického projektu, ve kterém se autorka pokouší aplikovat metody psychického automatismu, na jejichž základě pak vytváří soubor tří olejomalb se subjektivně laděnou tematikou.

Kritické připomínky lze vznést v první řadě k úvodní formulaci cílů, od kterých se pak odvíjí poměrně problematická metodika celé práce. Je skutečně jedním z cílů práce zkoumání vlivu „postupů léčení psychických onemocnění za pomoci volných asociací a hypnózy“? Takový záměr určitě není v možnostech kriticko-srovnávací práce s citovanými uměnovědnými zdroji a zaslouhoval by si exaktnější druh výzkumné studie. V úvodu lze práci dále vytknout několik sporných nebo nepodložených tvrzení, např. o Freudově víře v existenci nadskutečna nebo formulaci, že byl surrealismus „živý“ do 70. let minulého století (což posléze popírá konec druhé kapitoly). V práci není zmíněn ani velmi kritický a odmítavý postoj Freuda k surrealismu, který těsně před jeho smrtí lehce změnilo teprve osobní setkání se Salvadorem Dalím. Problematický je rovněž Freudův názor na terapeutické účinky automatismu, které autor nachází teprve v procesu interpretace jeho produktů.

Hlavní koncepční nedostatek práce pozorují u rozboru fundamentálních textů surrealismu, které jsou jednak poněkud „osekané“, ale především neobsahují kritickou reflexi a výtah jejich sdělení. Úsporný je také výčet surrealistických metod, které by v textu, na rozdíl od obsahově poněkud přebytečných medailonů, měly hrát hlavní roli i vzhledem k praktické části práce. Je škoda, že se autorka např. nevěnuje zevrubněji dvěma základním výtvarným polohám surrealistické tvorby – *veristické* a *absolutní* a podílu automatismu na té které metodě.

Z hlediska formálního bych byl kritický k absenci rozsáhlejší obrazové přílohy (ilustrující nejen vlastní projekt autorky) a nedotažené aplikaci bibliografických citačních norem. Přítomnost gramatických chyb a překlepů se pohybuje v mezích únosnosti.

V obsahu praktické části nalezneme zajímavě koncipovanou tvůrčí sondu, v jejímž rámci autorka testuje funkce automatismu ve vlastní tvorbě. Domnívám se, že tato skica je cenná především skrze svou autenticitu a manifestaci sebepoznávacích procesů (i přestože je manifestace nevědomých obsahů v tvorbě již více než sto let souvisle zkoumána, potvrzována a metoda automatické kresby se běžně využívá v psychodiagnostice a psychoterapii). Práci zde ovšem nelze posuzovat měřítky komplexního výzkumného projektu

Klasifikační stupnice

Stupně	Číselné vyjádření	Slovní vyjádření Definice
A	1	VÝBORNÝ
B	2	VELMI DOBRÝ
C	3	DOBRÝ
D	4	NEVYHOVĚL

s jasně stanovenou metodikou (proto je v textu zmíněné stanovení výzkumných tezí poněkud nadnesené). Kromě autorčina vlastního prožitku imanentní dynamiky nevědomé a předvědomé struktury její osobnosti by mohlo být zajímavé zaměřit se také na proces estetizace niterných psychických obsahů a pokusit se odpovědět na otázku, do jaké míry lze vnitřní automatismus považovat za původce estetické kvalit výtvarného díla.

Odborné zdroje využité v textu jsou pro bakalářskou práci kvalitou i kvantitou akceptovatelné, pro další studium v této oblasti doporučuji především knihu *Imaginativní malířství 1930-1950* Věry Linhartové, *Výtvarné projevy surrealismu* Vratislava Effenbergera, texty Marie Langerové či stále vycházející surrealistické periodikum *Analogon*.

Otázky k obhajobě:

Surrealismus je v současnosti velmi populární, širokou základnu má především mezi amatérskými tvůrci (viz např. <http://www.project-baraka.com/cs/>).

V čem tkví podle autorky tato přitažlivost a čím se tyto nové projevy kvalitativně odlišují od těch „klasických“?

Má obraz vytvořený na základě vnitřních konfliktních témat autora (např. metodou vnitřního automatismu) výpovědní hodnotu i pro nezúčastněného diváka? Pokud ano, kde ji hledat?

Datum: 27. 5. 2012

Podpis oponenta bakalářské práce:

Klasifikační stupnice

<u>Stupně</u>	<u>Číselné vyjádření</u>	<u>Slovní vyjádření</u> <u>Definice</u>
A	1	VÝBORNÝ
B	2	VELMI DOBRÝ
C	3	DOBRÝ
D	4	NEVYHOVĚL